

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2012 03 15
COM(2012) 109 final

2012/0049 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Europos Sąjungos raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programos, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 106/2008 dėl Bendrijos raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programos

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Reglamente (EB) Nr. 106/2008 yra nustatytos raštinės įrangai (kompiuteriams, kompiuterių monitoriams, spausdintuvams, kopijavimo aparatams, skeneriams ir t. t.) taikomos programos *Energy Star* įgyvendinimo Europos Sąjungoje taisyklės. Europos Sąjungoje programa *Energy Star* įgyvendinama pagal 2011 m. gruodžio mėn. galios netekusį Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės ir Europos bendrijos susitarimą dėl raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programų suderinimo¹. 2011 m. liepos 12 d. Taryba priėmė sprendimą, kuriuo Komisija įgaliota vesti derybas dėl naujo penkerių metų susitarimo. Tos derybos baigtos 2011 m. lapkričio 29 d. Šio pasiūlymo iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 106/2008 tikslas – programos *Energy Star* įgyvendinimą priderinti prie naujo susitarimo. Tarybos sprendimo dėl naujo *Energy Star* susitarimo pasirašymo ir sudarymo pasiūlymas pateikiamas Tarybai drauge su šiuo pasiūlymu iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 106/2008.

2. KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Naujo susitarimo pasiūlyme ir pasiūlyme iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 106/2008 atsižvelgiama į pirmų dviejų programos *Energy Star* įgyvendinimo Europos Sąjungoje laikotarpių (2001–2010 m.) patirtį ir į Europos Sąjungos *Energy Star* valdybos konsultacijas.

Pagrindinės priežastys tęsti programą *Energy Star* trečią penkerių metų laikotarpį nurodytos Komunikate dėl programos *Energy Star* įgyvendinimo Europos Sąjungoje 2006–2010 m.² ir Komisijos rekomendacijoje Tarybai pradėti derybas dėl antrojo *Energy Star* susitarimo. Toliau apibendrinami pagrindiniai punktai:

- įgyvendinama programa *Energy Star* buvo ypač veiksminga siekiant didesnio energijos vartojimo efektyvumo raštinės įrangos rinkoje. Pagal programą pavyko raštinės įrangos, parduotos per pastaruosius trejus metus, suvartojamos elektros energijos kiekį sumažinti apie 11 TWh, t. y. maždaug 16 proc. Todėl sutaupyta daugiau kaip 1,8 mlrd. EUR mokesčių už elektros energiją ir neišmesta 3,7 Mt CO₂;
- programa yra lanksti ir dinamiška politikos priemonė, ypač gerai pritaikyta tokiems sparčiai kintantiems produktams, kaip IRT produktai;
- ES ir JAV turėtų toliau bendradarbiaudamos rengti produktų specifikacijas, o tokio paties lygio reikalavimus abu subjektai turėtų nustatyti maždaug tokiu pačiu metu;
- atsižvelgiant į JAV ketinimą pagal programą taikyti trečiųjų subjektų atliekamą sertifikavimą, susitarimas turėtų būti toliau taikomas pagal dvi atskiras produktų registravimo sistemas – Europos Sąjungoje taikyti savarankišką sertifikavimą, o Jungtinėse Amerikos Valstijose taikyti trečiųjų subjektų atliekamą sertifikavimą. Manoma, kad abipusio pripažinimo principo taikymo nutraukimas neturėtų neigiamai

¹ OL L 381, 2006 12 28, p. 26.

² COM(2011) 337 galutinis.

paveikti ES programoje dalyvaujančių gamintojų, nes jie dėmesį skiria daugiausia ES rinkai;

- gamintojai pranešė, kad pagrindinis jų dalyvavimo programoje veiksnys yra centrinės valdžios institucijoms nustatytas reikalavimas pirkti raštinės įrangą, kuri savo efektyvumu bent prilygtų programos *Energy Star* reikalavimams. Be to, daug gamintojų dalyvauja viešuosiuose konkursuose kitose valstybėse narėse, nei yra įsisteigę, todėl turėtų būti apsvarstytos galimybės sugriežtinti nuostatas dėl viešųjų pirkimų. Papildomos priežastys, kodėl reikėtų sugriežtinti nuostatas dėl viešųjų pirkimų, pateiktos poveikio vertinime³, kuris pridedamas prie Direktyvos dėl energijos vartojimo efektyvumo pasiūlymo⁴;
- turimais duomenimis, reikalavimų atitikties lygis yra aukštas, tačiau Komisija ir valstybės narės turėtų glaudžiai bendradarbiauti, kad visapusiškai užtikrintų programos reikalavimų įgyvendinimo kontrolę, ir ne vėliau kaip po pusantrų metų po susitarimo sudarymo apsvarstyti, ar įgyvendinimo kontrolė yra veiksminga. Šiuo atžvilgiu turėtų būti išaiškinti Komisijos ir valstybių narių įpareigojimai, susiję su programos įgyvendinimo kontrolės užtikrinimu;
- Komisija toliau stebės, koks JAV pasiūlytų pakeitimų ir programos *Energy Star* poveikis sutaupytos energijos kiekiui, gamintojams ir atitikčiai. Likus mažiausiai dvejiems metams iki naujo susitarimo galiojimo pabaigos, ji išnagrinės galimus būdus, kaip spręsti raštinės įrangos energijos vartojimo klausimus, įskaitant galimybę vietoj programos *Energy Star* taikyti alternatyvias politikos priemones.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Svarbiausias šio pasiūlymo iš dalies pakeisti Reglamentą (EB) Nr. 106/2008 tikslas – programos *Energy Star* įgyvendinimą priderinti prie naujo Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės ir Europos Sąjungos susitarimo dėl raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programų koordinavimo.

Vienintelis esminis pasiūlytas pakeitimas yra išbraukti Reglamento (EB) Nr. 106/2008 4 straipsnio 4 dalį, kurioje teigiama: „Laikoma, kad raštinės įrangos gaminiai, kuriems naudoti bendrą logotipą leido USEPA, atitinka šį reglamentą, nebent yra priešingų įrodymų“. Europos Sąjungoje ir Jungtinėse Amerikos Valstijose programos taikymas iki šiol buvo grindžiamas gamintojų savarankišku sertifikavimu. Manoma, kad programos sėkmę Europos Sąjungoje iš dalies nulėmė šios paprastos produktų registravimo procedūros. Tačiau JAV nusprendė pereiti prie JAV rinkai tiekiamų produktų sertifikavimo, kurį atlieka tretieji subjektai. Toks metodas ES rinkai nerekomenduojamas. Jis galėtų neigiamai paveikti programą, o mažųjų ir vidutinių įmonių padėtis taptų nepalanki, palyginti su dideliais gamintojais. Todėl pagal naują susitarimą programa bus taikoma pagal dvi atskiras produktų registravimo sistemas. ES rinkai tiekiamus produktus turės užregistruoti Europos Komisija, o JAV rinkai tiekiamus produktus turės užregistruoti JAV programos *Energy Star* akredituoti tretieji subjektai. Vadinasi, abipusio pripažinimo principas nebus taikomas.

³ SEC(2011) 779 galutinis.

⁴ COM(2011) 370 galutinis.

Kitais pakeitimais atnaujinamos nuorodos į galiojančius teisės aktus (4 straipsnis) ir į naują susitarimą (11 straipsnis), taip pat atnaujinamas *Energy Star* valdybos pavadinimas (8 straipsnis). 12 straipsnyje pateiktas Komisijos ir valstybių narių įpareigojimų užtikrinti programos įgyvendinimo kontrolę išaiškinimas. Sujungiami 4 ir 7 straipsniai, taip pat 13 ir 14 straipsniai.

Komunikate dėl programos *Energy Star* įgyvendinimo Europos Sąjungoje 2006–2010 m. padaryta išvada, kad turėtų būti apsvarstyta galimybė sugriežtinti nuostatas dėl viešųjų pirkimų reikalavimų. Kad pagal naują susitarimą programa *Energy Star* būtų įgyvendinta laiku, iš dalies pakeistą reglamentą reikia priimti skubiai, todėl esminių teksto pakeitimų nepasiūlyta. Vietoj to griežtesnės nuostatos dėl viešųjų pirkimų bus numatytos Direktyvos dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria visapusiškai sprendžiami viešųjų pirkimų klausimai, pasiūlyme⁵. Iš dalies pakeistame reglamente turėtų būti atsižvelgta į šios direktyvos nuostatas dėl viešųjų pirkimų.

Komisija nuolat stebės, koks JAV pasiūlytų pakeitimų ir programos *Energy Star* poveikis sutaupytos energijos kiekiui, gamintojams ir atitikčiai. Likus mažiausiai dvejimms metams iki naujo susitarimo galiojimo pabaigos, ji išnagrinės galimus būdus, kaip ateityje spręsti raštinės įrangos energijos vartojimo klausimus, įskaitant galimybę vietoj programos *Energy Star* taikyti alternatyvias politikos priemones.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymu siekiama toliau įgyvendinti esamą programą, todėl jis neturi poveikio veiklos ir administraciniais asignavimams ir žmogiškiesiems ištekliams.

⁵ COM(2011) 370 galutinis.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Europos Sąjungos raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programos, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 106/2008 dėl Bendrijos raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programos

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 194 straipsnio 1 dalį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę,
atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,
kadangi:

- (1) programa *Energy Star* Sąjungoje įgyvendinama pagal 2008 m. sausio 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 106/2008 dėl Bendrijos raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programos⁶, remiantis Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės ir Europos bendrijos susitarimu dėl raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programų suderinimo⁷. Šis susitarimas neteko galios 2011 m. gruodžio 28 d., o Taryba priėmė sprendimą, kuriuo Komisija įgaliota vesti derybas dėl naujo penkerių metų susitarimo. Derybos dėl naujo susitarimo baigtos 2011 m. lapkričio 29 d. Todėl turėtų būti įrašyta nuoroda į naują susitarimą;
- (2) taip pat būtina atnaujinti nuorodas į Sąjungos ženklavimo arba kokybės sertifikavimo sistemas, nustatytas 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/125/EB, nustatančia ekologinio projektavimo reikalavimų su energija susijusiems gaminiams nustatymo sistemą⁸, 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/30/ES dėl su energija susijusių gaminių

⁶ OL L 39, 2008 2 13, p. 1.

⁷ OL L 381, 2006 12 28, p. 26.

⁸ OL L 285, 2009 10 31, p. 10.

suvartojamos energijos ir kitų išteklių nurodymo ženklinant gaminį ir apie jį pateikiant standartinę informaciją⁹ ir 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 66/2010 dėl ES ekologinio ženklo¹⁰;

- (3) šio pakeitimų reglamento priėmimas yra gera proga įrašyti naują *Energy Star* valdybos pavadinimą;
- (4) atsižvelgiant į naujo susitarimo VI straipsnį, kuriame numatytos dvi atskiros produktų sertifikavimo sistemos (Sąjungos rinkai tiekiamus produktus gamintojai sertifikuoja savarankiškai, o JAV rinkai tiekiamus produktus sertifikuoja tretieji subjektai), turėtų būti išbraukta 4 straipsnio 4 dalis;
- (5) 6 straipsnyje turėtų būti išaiškintas ryšys su aktualiomis Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [...]/ES] dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB¹¹, nuostatomis;
- (6) turėtų būti išaiškinti 12 straipsnio 3 dalyje nustatyti Komisijos ir valstybių narių įpareigojimai užtikrinti programos *Energy Star* įgyvendinimo kontrolę;
- (7) programos vertinime turėtų būti apsvarstytos alternatyvios politikos galimybės ir numatyta pakankamai laiko priimti informacija pagrįstą sprendimą dėl galimo susitarimo atnaujinimo;
- (8) todėl Reglamentas (EB) Nr. 106/2008 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Reglamentas (EB) Nr. 106/2008 iš dalies keičiamas taip:

- (1) 4 straipsnis pakeičiamas taip:

„4 straipsnis

Bendrieji principai

1. Tinkamais atvejais *Energy Star* programa koordinuojama su kitomis Europos Sąjungos ženklavimo arba kokybės sertifikavimo priemonėmis bei schemomis, pavyzdžiui, visų pirma Reglamentu (EB) Nr. 66/2010 nustatyta Europos Sąjungos ekologinio ženklo suteikimo schema, Direktyvoje 2010/30/EB numatytu su energija susijusių gaminių energijos ir kitų išteklių suvartojimo parodymu ženklinant gaminį bei pateikiant standartinę informaciją apie gaminį, taip pat Direktyvos 2009/125/EB įgyvendinimo priemonėmis. Koordinuojant programą, keičiamasi įrodymais ir prireikus skirtingoms schemoms nustatomi bendri specifikacijų ir reikalavimų lygiai.

⁹ OL L 153, 2010 6 18, p. 1.

¹⁰ OL L 27, 2010 1 30, p. 1.

¹¹ OL L [...], [...], p. [...].

2. Kitos valstybėse narėse taikomos ir naujos savanoriškos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programos, skirtos raštinės įrangos gaminiams, gali egzistuoti kartu su *Energy Star* programa.
3. Bendrą logotipą programos dalyviai gali naudoti ant jų raštinės įrangos gaminių ir susijusioje reklaminėje medžiagoje.
4. Dalyvavimas *Energy Star* programoje yra savanoriškas.
5. Nedarant poveikio Europos Sąjungos atitikties įvertinimo bei atitikties ženklavimo taisyklėms ir (arba) tarptautiniams Europos Sąjungos ir trečiųjų šalių susitarimams dėl galimybės patekti į Europos Sąjungos rinką, Komisija arba valstybės narės į šio reglamento taikymo sritį įtrauktus gaminius, kurie patiekiami Europos Sąjungos rinkai, gali išbandyti, kad patikrintų jų atitiktį šio reglamento reikalavimams.

(2) 6 straipsnis keičiamas taip:

„6 straipsnis

Energijos vartojimo efektyvumo kriterijų naudojimo skatinimas

1. Susitarimo galiojimo laikotarpiu centrinės valdžios institucijos, apibrėžtos 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo¹², nedarydamos poveikio Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų bei ekonominių kriterijų taikymui, viešojo pirkimo sutartyse, kurių vertė lygi minėtos direktyvos 7 straipsnyje nurodytoms riboms arba jas viršija, nustato energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus, ne mažiau griežtus nei bendrosiose specifikacijose. Šis straipsnis taikomas nedarant poveikio Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos [..././ES] dėl energijos vartojimo efektyvumo, kuria panaikinamos direktyvos 2004/8/EB ir 2006/32/EB¹³, 5 straipsnio ir III priedo f punkto nuostatomis.
2. Susitarimo galiojimo laikotarpiu Komisija ir kitos Sąjungos institucijos, nedarydamos poveikio Sąjungos ir nacionalinės teisės aktų bei ekonominių kriterijų taikymui, viešojo pirkimo sutartyse, kurių vertė lygi Direktyvos 2004/18/EB 7 straipsnyje nurodytoms riboms arba jas viršija, nustato energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus, ne mažiau griežtus nei bendrosiose specifikacijose.“

(3) 7 straipsnis išbraukiamas.

(4) 8 straipsnis pakeičiamas taip:

¹² OL L 134, 2004 4 30, p. 114. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) 1422/2007 (OL L 317, 2007 12 5, p. 34).

¹³ OL L [...], [...], p. [...].

„8 straipsnis

Europos Sąjungos Energy Star valdyba

1. Komisija įkuria Europos Sąjungos *Energy Star* valdybą (toliau – ESESV), sudarytą iš 9 straipsnyje nurodytų valstybių atstovų ir suinteresuotųjų subjektų atstovų. ESESV peržiūri *Energy Star* programos įgyvendinimą Sąjungoje ir prireikus teikia Komisijai konsultacijas ir pagalbą, kad ji galėtų vykdyti Susitarimo IV straipsnyje nurodyto valdymo subjekto funkcijas.
 2. Komisija užtikrina, kad savo veikloje ESESV, atsižvelgdama į visas raštinės įrangos gaminių grupes, kiek įmanoma prižiūrėtų, kad programoje vienodai dalyvautų visos su gaminių grupe susiję suinteresuotieji subjektai, pavyzdžiui, gamintojai, mažmenininkai, importuotojai, aplinkos apsaugos grupės ir vartotojų organizacijos.
 3. Siekdama laiku patikslinti bendrąsias specifikacijas, Komisija, kuriai padeda ESESV, stebi, kaip bendru logotipu pažymėti gaminiai skverbiasi į rinką ir kaip kinta raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumas.
 4. Komisija priima ESESV darbo tvarkos taisykles, atsižvelgdama į valstybių atstovų ESESV nuomonę.“
- (5) 11 straipsnis pakeičiamas taip:

„11 straipsnis

Parengiamosios techninių kriterijų persvarstymo procedūros

1. Siekiant pasirengti bendrųjų specifikacijų ir raštinės įrangos gaminių grupių, kurias apima Susitarimo C priedas, persvarstymui, ir prieš pateikiant pasiūlymo projektą arba atsakant JAV Aplinkos apsaugos agentūrai laikantis tvarkos, kuri numatyta Susitarime ir [...] Tarybos sprendime [...] dėl Jungtinių Amerikos Valstijų Vyriausybės ir Europos Sąjungos susitarimo dėl raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo programų suderinimo sudarymo¹⁴, imamasi 2–5 dalyse nurodytų veiksmų.
2. Komisija gali prašyti, kad ESESV pateiktų pasiūlymą dėl susitarimo ar bendrųjų gaminio specifikacijų persvarstymo. Komisija gali pateikti pasiūlymą ESESV dėl gaminio bendrųjų specifikacijų ar Susitarimo persvarstymo. ESESV taip pat gali teikti pasiūlymą Komisijai savo iniciatyva.
3. Komisija, gavusi pasiūlymą iš JAV Aplinkos apsaugos agentūros dėl Susitarimo persvarstymo, visais atvejais turi konsultuotis su ESESV.
4. ESESV nariai, teikdami savo nuomonę Komisijai, atsižvelgia į įgyvendinamumo ir rinkos tyrimų rezultatus bei turimas energijos vartojimo mažinimo technologijas.

¹⁴ OL L [...], [...], p. [...].

5. Siekdama sumažinti energijos vartojimą Komisija ypač atsižvelgia į Susitarimo I straipsnio 3 dalyje nurodytą tikslą parengti plataus užmojo bendrąsias specifikacijas ir tinkamai atsižvelgia į turimas technologijas ir susijusias išlaidas. Prieš pateikdama nuomonę dėl naujų bendrų specifikacijų, ESESV visų pirma atsižvelgia į naujausius ekologinio projektavimo tyrimų rezultatus.“
- (6) 12 ir 13 straipsniai pakeičiami taip:

„12 straipsnis

Rinkos priežiūra ir piktnaudžiavimo kontrolė

1. Bendras logotipas naudojamas tik į Susitarimo taikymo sritį įtrauktiems gaminiams, laikantis Susitarimo B priede nurodytų gairių bendro logotipo naudotojui.
2. Draudžiama bet kokia klaidinga ar klaidinanti reklama arba bet kokio ženklavimo ar logotipo, kurį galima supainioti su bendru logotipu, naudojimas.
3. Komisija, imdamasi Susitarimo IX straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse apibrėžtų veiksmų ar juos koordinuodama, užtikrina, kad bendras logotipas būtų naudojamas tinkamai. Valstybės narės imasi reikiamų (visų pirma Susitarimo IX straipsnio 5 dalyje apibrėžtų) veiksmų, kad būtų laikomasi šio reglamento nuostatų jų teritorijoje ir apie tai informuoja Komisiją. Valstybės narės įrodymus, kad programos dalyviai nesilaiko privalomų taisyklių gali perduoti Komisijai, kad ji imtųsi pradinių veiksmų.“

„13 straipsnis

Peržiūra ir persvarstymas

Prieš Susitarimo šalims tariantis dėl jo pratęsimo pagal Susitarimo XIV straipsnio 2 dalį, Komisija įvertina, koks *Energy Star* programos veiksmingumas gerinant raštinės įrangos energijos vartojimo efektyvumą ir suteikiant rinkos galimybių gamintojams, ir įvertina alternatyvias politikos galimybes, pavyzdžiui, nustatytas Sąjungos teisės aktuose, ypač direktyvose 2009/125/EB ir 2010/30/EB. Šių dviejų vertinimų rezultatai pranešami Europos Parlamentui ir Tarybai ne vėliau kaip likus dvejiems metams iki Susitarimo galiojimo pabaigos.“

- (7) 14 straipsnis išbraukiamas.

2 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje,

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas